

Terminologija

INTERMEZZO

Kasne jedne jeseni bio sam na odmoru, na moru. Obale su već opustjele od stranaca. Kraj razvalina nekog hotela, koji je u ratu bombardiranjem stradao, otkrih lijepu plažicu. Dnevno sam je posjećivao i tu nalazio savršen mir.

Jednog dana ipak promjena. Plaža me dočekala puna djece. Cika, vika. Stotinjak dječaka. Iz koje škole, odmarališta, što li.

Kraj plažice stare kabine. Sve bez vratiju. Toga dana tražim koju praznu. U svakoj sandalice, košuljica, hlačiće. Zavirkujući, da koju pronađem za sebe, spazim u jednoj neobičan predmet. Umjetnu nogu. Dakle, jedan je od tih dječaka bez noge.

Kad sam za sebe našao kabinu, presvukoh se i sjedoh uz more. Sunce grije, da ne može ljepše, a meni stalno u mislima: ona noga. U vrištavoj i blještavoj okolini dijete bez noge mora da pati.

Promatram djecu. Jedni trče, drugi grade kule u pijesku, treći prskaju vodom, četvrti ratuju, peti plivaju. A dječaka s nogom ne otkrivam. Na kopnu su svi dvonožni. Mora da je u vodi. Gledam pozornije...

Desetak dječaka se upravo natječe u plivanju. Okolina promatra natjecanje i navija. Prvoga hrabre i skandiraju: »I-vo, I-vo...« Ali dječaka bez noge ne nalazim.

Obraćam se djeci kraj sebe: »pokažite, koji nema nogu«. — »Ivica« odgovaraju. I, na moje začuđenje, pokazuju na vodu — na prvog plivača!

*

Odoše djeca s plaže. Odletješe kao jato ptica. A ja dugo razmišljah o dječaku bez noge. Primjer je karak-

terističan. Možda je upravo zato bio prvi, jer je kljast. Voljom i ambicijom hoće natkriliti samoga sebe, nadoknadi manjak. Na prvi pogled izgleda paradoksalno, ali zar ovakovih primjera nema mnogo. Zar je paradoks, da je najveći muzičar bio gluh, najveći govornik mucav, najveći pjesnik slijep, a iz geodetske struke najveći stručnjak za stereoskopsko gledanje da uopće na jedno oko ne vidi? A zar i čitav ljudski rod nije nalik onome dječaku; golišav, fizički zaostao, a ipak nadvladava prirodu!

Zar nije i u meni paradoks, kad nastojim pisati historiju geodezije, u kojoj bi analogni paradoksi bili sabrani i istaknuti? Nije li paradoks na pr., da je metar rođen u najnepovoljnije vrijeme i da u povoljnije vrijeme vjerojatno uopće ne bi bio stvoren? Nije li paradoks, da je »ništica« jedan od najvećih pronalazaka čovjeka, Nije li paradoks, da istraživanja najbližih susjeda nule »beskonačno malih veličina« imadu »golemo« značenje? Nije li paradoks, da je pomoću »sjene« Sunca izmjerena Zemlja? Ne, ne. Nisu to paradoksi, već duboke istine. Želio bi napisati historiju geodezije, kakva još nije pisana, satkanu baš iz ovakvih paradoksalnih istina. Želja neskomna tim više, što to pokušavam pomoću samih crtica — unutar terminološke rubrike! Odatle toliko historije u toj rubrici. A možda su i ta historija (bez dovoljno literature i izvora) a i terminološka rubrika (samo s jednim saradnikom!) bez noge, nalik onome dječaku....

Dr. N. N.